

worden de randen wél scherp, maar is het centrum onscherp. Deze loep heeft dus een vertekening, waardoor het bestuderen van grote vlakken niet met een voldoende beloofd kan worden. Bij de vergelijking tussen de beelden van de Ruper en de Belomo valt direct op dat de vergroting bij de Belomo iets groter is, de oranje lijnen van het grafiekenpapier dieper van kleur zijn en het beeld veel contrastrijker is, waardoor de papiervezels er gewoon uitspringen. Wat de laatste aspecten betreft heeft deze loep dezelfde eigenschappen als de Peak Scale Lupe: een hoog scheidend vermogen en een hoog contrast. Moordende testen zijn: het bestuderen van een chip of het bekijken van een negatief waarop een landkaart is opgenomen met onvoorstelbaar kleine plaatsnamen. In beide testen deed de Belomo niet voor de Peak Scale Lupe onder, hoewel de laatste een superieur groot beeld heeft. De loep blijkt zo berekend te zijn dat een centrum van 8 x 8 mm aan hoge optische eisen voldoet en men gaat hem dan ook automatisch voor het bestuderen van heel kleine zaken, zoals insluitsels in mineralen/edelstenen, gebruiken. Toevallig hadden we een bakje getrommelde topazen met insluitsels in huis. Daar ligt de kracht van de Belomo. Zwarte staafjes werden bij de Ruper donkergrijs afgebeeld, nu echter diepzwart. Ook op dit punt waren de beelden gelijk aan die van de Peak.

De Belomo is een inslagloep van metaal, verkrijgbaar in de kleuren zwart, chroom en...goud! Kenners prefereren zwart, met als nadeel dat je hem niet meer in een donker (dashbord)kastje ziet liggen. Altijd weg dus. Daar heb ik een oplossing voor. Bij o.a. de opticiens zijn koordjes te koop die om de poten van een bril gaan. Er zijn er in afgrijselijk opvallende kleuren, zoals felgeel of rood/oranje. Uitgerust met een dergelijk koordje is de loep nooit weg.

Maak een schroefje van het beschermdeel los, schuif het beschermplaatje weg, doe de twee lusjes om het staafje en monteer het geheel. Simpel kan niet. Ook is het mogelijk bij een ijzerwinkel een demonteerbare sleutelhanger te kopen (zie foto). Eén druk op de knop en de loep is los van het koordje.

Conclusie: De Belomo is een **goede loep voor gemmologen** om insluitsels mee te bekijken. In enkele gevallen waren met de Belomo insluitsels, gasbellen of andere zaken te zien, die net niet met een loep met lager contrast en scheidend vermogen zichtbaar zijn. Zoiets hebben we met microscopen al eerder meegemaakt. Ook fanatieke micromounters kunnen in het veld net iets beter bepalen of ze wel of niet een goede vondst gedaan hebben. De positieve eigenschappen worden betaald met een "iets benauwd" beeld (tunneleffect). De prijs is ongeveer f. 25,-. Verkrijgbaar: zie Leveranciers Russisch materiaal.

Inslagloep 6x (triplet) uit Rusland

Maar 6x ! Mag dit goedkope ding met plastic behuizing en zonder mogelijkheid om er een koordje aan te bevestigen, wel meedoen in deze test? De eigenschappen bleken daar alle aanleiding toe te geven. De termen 6x of 10x slaan op de oppervlaktevergroting. Ik vind dit misleidend, want een beginner denkt dan dat de vergroting evenveel is als een microscoop met 6x of 10x. Echter bij het microscoop wordt de vergroting opgegeven in lengtevergroting. Daarom reken ik alles om naar het microscoop. **6x = 2,45x** en **10x = 3,16x**. Nu zijn de verschillen in de vergroting ineens niet zo groot meer, maar wel is er een enorm groot verschil in het gezichtsveld. Want deze 6x heeft een scherp gezichtsveld van **22 x 22 mm**, tegen **8 x 8 mm** bij de 10x Belomo en **14 x 14 mm** bij de Ruper, die naar mijn schatting in werkelijkheid 9x is. Het contrast is gelijk aan dat van de Ruper. Het valt direct op dat je er zo gemakkelijk door kijkt, dat je zo'n groot veld vlak en scherp overziet en dat het beeld heerlijk ruim is.

Zien we er nu dingen *niet* mee die we met een grotere vergroting *wel* zien? Meten is weten. Op een kleurennegatief hadden we een gekleurde geologische kaart opgenomen. De letterhoogte van de n bedraagt 1,4 mm op de kaart, gedrukt in een gekleurd vlak. Op het negatief was de kaart ruim 8x verkleind, waardoor de letter 0,17 mm was geworden. Alle teksten konden op dit contrastloze negatief makkelijk gelezen worden. Een voordeel is dat het zoeken van details op kaarten met deze 6x werkelijk perfect gaat. En laat ons eerlijk wezen: in de meeste gevallen hebben we gewoon genoeg aan deze vergroting.

Conclusie: De 6x haalt niet het onderste uit de kan, maar is een erg fijne loep om (langdurig!) door te kijken en vergt niet het uiterste van onze ogen.

De prijs is ongeveer f 25,-. Verkrijgbaar: zie Leveranciers Russisch materiaal.

Eeuwigheid of vergetelheid?

door Garmt Zuidema

Vandaag, 9 september, werd mijn nieuwsgierigheid gewekt door een artikel in De Telegraaf met de kop: "Museum vindt unieke collectie eencelligen op Rotterdamse boedelveiling". Waar het om ging was het volgende. De heer Kees Moeliker, hoofd educatie en voorlichting van het Natuurmuseum in het Rotterdamse Museum-park, kreeg tips dat er op een veiling een collectie werd aangeboden van legpreparaten en geslepen preparaten van Foraminiferen uit de nalatenschap van de heer W. Sparreboom. Deze goed gedetermineerde, zeer specialistische collectie, waaraan

Sparreboom een groot deel van zijn leven gewerkt moet hebben, zou door de nabestaanden als rommel worden weggedaan! De collectie werd door het Natuurmuseum veilig gesteld, al is wellicht niet alles in het museum terecht gekomen en zwerfen er nog onderdelen tussen huis-, tuin- en keukenspullen uit de boedel. "Het is ons een raadsel waarom Sparreboom geen contact met het museum heeft gezocht om de collectie voor vernietiging te behoeden", is het oordeel van Moeliker.

Door mijn contacten met vele verzamelaars kan ik het bovenstaande ten volle onderschrijven. Daarom wil ik u, Gea-lezers, ten overvloedige misschien, enkele tips geven om uw collectie te behoeden voor de **vergetelheid**.

Of u nu gesteenten, mineralen, fossielen of recente schelpen verzamelt, een goede beschrijving is altijd gewenst. Pak in het veld uw vondsten samen met de vermelding van nauwkeurige vindplaats en eventueel stratigrafische hoogte in. Na schoonmaken of prepareren zet u op een onopvallende plaats van uw vondst een plakker met een nummer, dat correspondeert met een kaart waarop zoveel mogelijk gegevens staan omtrent naam, preciese vindplaats, ouderdom, enz. Zeer kleine zaken gaan in een doosje waarop het nummer komt te staan. Pas daarna kunnen de stukken in vitrine, lade of kast worden opgeborgen.

Als u jarenlang verzamelt kunt u **nooit** van alle stukken de belangrijkste gegevens onthouden, laat staan dat anderen deze weten. Na u is een collectie zonder gegevens, hoe mooi ook, wetenschappelijk waardeloos.

Al is alles goed beschreven, dan hebt u nog geen garantie dat uw collectie, waaraan u misschien tientallen jaren hebt besteed, na u bewaard blijft! Hebt u geen opvolger in familie- of kennissenkring

die de collectie gaat beheren, dan is het goed vooruit te zien en te zorgen dat uw moois niet wordt versnipperd door handelaren of, nog erger, eens in de vuilnisbak of op het tuinpad komt te liggen. Ook ik had het probleem, geen goede opvolging voor mijn collectie te hebben. Deze omvat nu o.a. meer dan 600 verschillende soorten zeeëgels, met unieke exemplaren uit het Daniën, die in onze musea niet bekend zijn. Ik bood per brief mijn collectie gratis aan, maar verscheidene universiteiten hadden geen belangstelling. Men vond het te duur (de opslag?) of had geen plaats. Gelukkig ken ik enkele medewerkers van Teylers Museum in Haarlem. Zij zijn komen kijken en het volgende is nu besloten en notariëel vastgelegd. Wanneer ik me te oud voel om mijn collectie nog te beheren, of wanneer ik kom te overlijden, dan komt de collectie automatisch en zonder kosten in Teylers Museum. Door bezuinigingen en de afbouw van de opleiding tot (macro-) paleontoloog worden bijna geen nieuwe vondsten meer aangeboden. Wij, amateurs, kunnen hierin voorzien, mits onze collectie van goede kwaliteit is.

Het is overigens niet voor het eerst, dat het probleem van de toekomst voor onze collectie in Gea wordt aangekaart.

HET EI VAN COLUMBUS

Van de heer Frans van Kuijen te Oud-Beijerland ontvingen we een paar aardige tips, waarvoor we hem hartelijk bedanken.

U weet het toch? Tips op welk geologisch gebied dan ook, zijn altijd welkom bij de Gea-redactie: Slauerhoffstraat 8, 1382 RR Weesp, tel. 02940 - 13475.

Zeven uit filters

Tegenwoordig zijn vele airconditioners uitgerust met filters. Deze filters zijn gesegmenteerd opgebouwd. De segmenten zijn gescheiden door RVS-gaas.

Nadat de filters hun dienst gedaan hebben worden ze afgevoerd naar de schroothandel, die er het gaas uitsloopt. Met een beetje zoeken vind je zo'n sloper en kun je RVS-millimetergaas kopen voor de kiloprijs van RVS-schroot (ongeveer f 7,50 per kg). Uit ervaring kan ik je vertellen dat er uit een kilo heel wat zeven gaan!

Een tip voor stenenslijpers

Een van de problemen bij een horizontale opstelling van de slijpsteen is het water dat langs de as loopt. Een veel gebruikte oplossing is om een "rups" van kit rond het asgat te spuiten.

Het nadeel hiervan is, dat door het kleine hechtoppervlak van de rups deze meestal geen lang leven beschoren is.

Een betere oplossing kan worden gevonden in de siroopblikken van een liter die op de markt zijn. De bovenkant van zo'n blik bestaat uit een schenktuit, die waterdicht in het omringende blik zit verwerkt.

Met behulp van een blikopener kan het benodigde deel van het blik inclusief de schenktuit worden vrijgemaakt. Het aldus verkregen onderdeel heeft een ruim oppervlak om rond de as te worden vastgekit.

Frans van Kuijen

Boekbesprekingen

Mineralien und Fundstellen Deutschland, Teil 2, door Reiner Haake, Siegfried Flach en Rainer Bode; Bode Verlag GmbH, Haltern, 1994; 21,5 x 28,5 cm, 244 pag., 350 foto's waarvan 216 in kleur. Prijs DM 78,—.

Teil 2 behandelt het vroegere Oost-Duitsland en bevat beschrijvingen van 700 mineralen en 1000 vindplaatsen. Een prachtige foto van 17,5 x 22 cm van gedegen zilver opent de mineralengalerij van kleurenfoto's. Laat de auto vast warmlopen, daar gaan wij direct heen, daar hebben we op gewacht, 1000 vindplaatsen in het vroegere arme Oost-Duitsland. Mis! De groeve is gesloten, zoals

de meeste van de 1000. In het voorwoord lezen we teleurgesteld: Und so sei auch an dieser Stelle noch einmal extra darauf hingewiesen: "Mineralien und Fundstellen" ist *kein* Fundstellenführer! Wat dan wel? Wie is dan wel Rainer Bode die onder zo'n misleidende titel zo'n mooi boek durft uit te geven?

Rainer Bode is een witte raaf. De man is bezeten van: mineralen, het fotograferen daarvan, het uitgeven van typografisch en druktechnisch bijzonder goed verzorgd drukwerk. Hij bezit een hoge graad van organisatievermogen, heeft alle vindplaatsen en mineraalgegevens in computerbestanden en verstaat de kunst de beste mensen, zoals Rainer Haake en Olaf Medenbach, voor zijn kar te